II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 9. april 2002
om anvendelsen af statsstøtte til kulindustrien i Frankrig i årene 1994 til 1997

(meddelt under nummer K(2002) 1329)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2002/541/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 4, litra c),

under henvisning til Kommissionens beslutning nr. 3632/93/EKSF af 28. december 1993 om fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien [1],

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med artikel 88 i EKSF-traktaten [2], og på baggrund af disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) Den 26. august 1997 indgav fem franske virksomheder, Thion & Cie, Maison Balland Brugneaux, Société Nouvelle Vinot Postry, Etablissements Lekieffre og Charbogard (i det følgende benævnt »klagerne«) en klage til Kommissionen over virksomheden Charbonnages de France.

(2) I klagen hævdes det, at den statsstøtte, Frankrig med Kommissionens godkendelse yder hvert år til Charbonnages de France i medfør af beslutning nr. 3632/93/EKSF, ikke anvendes efter sit formål. Klagerne ønsker at gøre opmærksom på, at koncernen Charbonnages de France sælger kul til en pris, der generelt er lavere end prisen på verdensmarkedet, og som umuliggør enhver form for konkurrence. En sådan pris ville ikke have været mulig, medmindre den statsstøtte, Frankrig yder Charbonnages de France til støtte for koncernens kulproduktion, er blevet anvendt til uautoriserede formål. Denne praksis skulle ifølge klagerne have medført konkurrencefordrejninger på det franske marked for importeret kul til industrien, boligsektoren og servicesektoren. Klagerne støtter især deres argumentation på bestemmelserne i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

[1] EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12.
[2] EFT C 99 af 10.4.1999, s. 9.

(3) Som reaktion på denne klage og for at efterprøve, om den er velbegrundet, anmodede Kommissionen klagerne om yderligere oplysninger. Klagerne indgav to bilag til klagen henholdsvis den 19. februar og den 19. oktober 1998.

(4) Kommissionens tjenestegrene har haft møder med repræsentanterne for Charbonnages de France og de franske myndigheder. Disse møder fandt sted den 22. januar, den 15. september og den 2. oktober 1998. Endelig er Frankrig desuden af Kommissionens tjenestegrene ved et brev af 26. november 1998 blevet informeret om de eventuelle overtrædelser af EU-retten, der ifølge klagen måtte være tale om.

(5) Oplysningerne fra de franske myndigheder var ikke tilstrækkelige til at afkræfte klagernes påstande. Kommissionen sendte derfor den 9. februar 1999 en åbningsskrivelse til den franske regering med en redegørelse for klagepunkterne og de retsregler, der eventuelt kan være overtrådt ([3]). Kommissionen anmodede Frankrig om at fremsætte relevante argumenter for, at støtten til Charbonnages de France i givet fald var anvendt korrekt. Frankrig besvarede Kommissionens åbningsskrivelse ved brev af 8. april 1999.

(6) Kommissionens åbningsskrivelse drejede sig om den støtte til den franske kulindustri, som Kommissionen har godkendt ved beslutningerne 95/465/EKSF ([4]), 95/519/EKSF ([5]) og 96/458/EKSF ([6]) for henholdsvis 1994, 1995 og 1996. Kommissionen havde desuden beregnet beløbet for den støtte for 1997, der formodes anvendt i strid med reglerne. Støtten for sidstnævnte år, som Frankrig anmeldte den 31. juli 1997, blev godkendt ved Kommissionens beslutning 2001/85/EKSF ([7]), dog med forbehold af et beløb på 35 mio. FRF, hvorom Kommissionen skulle træffe endelig afgørelse efter at have behandlet den klage, der er emnet for den foreliggende beslutning. Det samlede beløb for den støtte, der formodes at være anvendt i strid med reglerne i disse fire år, er udregnet til 209,9 mio. FRF. I dette beløb er der ikke taget højde for, at visse støttebeløb, som den franske stat har udbetalt eller har til hensigt at udbetale til Charbonnages de France for senere år, eventuelt ligeledes strider imod reglerne. Desuden foregriber Kommissionens beslutning på ingen måde sagsanlæg fra klagernes side ved nationale domstole eller andre retsinstanser vedrørende de transaktioner fra koncernen Charbonnages de Frances side, som er emnet for denne beslutning, eller eventuelle andre transaktioner fra koncernens side vedrørende årene før 1994. Den foreliggende beslutning drejer sig udelukkende om, hvorvidt den statsstøtte til kulindustrien, der er ydet koncernen Charbonnages de France, er anvendt i overensstemmelse med beslutning nr. 3632/93/EKSF.

(7) Kommissionen har desuden i sin åbningsskrivelse til Frankrig opfordret de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger. Som reaktion herpå fremsatte Det Forenede Kongerige ved brev af 7. maj 1999 en række bemærkninger. Disse bemærkninger er blevet fremsendt til Frankrig.

II. **REDEGØRELSE**

II.1. **Parterne**

(8) Klagerne beskæftiger sig med import og videresalg af kul på det franske marked.

(9) Charbonnages de France er en koncern, som bl.a. omfatter tre offentligretlige industri- og handelsvirksomheder. Det drejer sig om den offentligretlige industri- og handelsvirksomhed Charbonnages de France (EPIC CdF) samt kulmineselskaberne Houillères du Bassin de Lorraine (HBL) og Houillères de Bassin du Centre et du Midi (HBCM).

(10) EPIC CdF blev oprettet ved en lov om nationalisering af 17. maj 1946. Med denne lov blev der indført driftsmonopol for miner til udvinding af mineralske brændselsstoffer til fordel for EPIC CdF og de to ovennævnte kulmineselskaber. Disse foretagenders rettigheder og virkefelter er nærmere

([3]) EFT C 99 af 10.4.1999, s. 9.
([4]) EFT L 267 af 9.11.1995, s. 46.
([5]) EFT L 299 af 12.12.1995, s. 18.
([6]) EFT L 191 af 1.8.1996, s. 45.
([7]) EFT L 29 af 31.1.2001, s. 45.

fastsat i dekret nr. 59-1036 af 14. september 1959. I henhold til artikel 27 i dekretet er EPIC CdF ansvarlig for ledelse, koordinering, kontrol og udbyttefordeling. Den varetager ledelsen af alle kulmineselskaberne og fastlægger de generelle regler for udøvelsen af deres aktiviteter. Den definerer og iværksætter de retlige og finansielle strukturer og repræsenterer kulmineselskaberne over for de offentlige myndigheder og alle andre organer med beføjelser på nationalt eller internationalt plan. I henhold til artikel 39 i nævnte dekret er kulmineselskaberne produktions-, drifts- og salgsorganer, der som hovedopgave har at forestå driften af de nationaliserede miner og udvindingen af kul. Kulmineselskaberne har pligt til at sikre finansiel balance i driften og kan i denne forbindelse optage lån under EPIC CdF's tilsyn og med dennes godkendelse.

(11) De øvrige enheder i koncernen Charbonnages de France er undergivet forskellige privatretlige ordninger. Koncernen omfatter bl.a. en økonomisk interessegruppe, GIE CdF Energie (CdF Energie), og Société Industrielle pour le Développement de l'Energie Charbon et de la Cogénération (Sidec).

(12) CdF Energie har monopol på salg af kul inden for koncernen Charbonnages de France. I realiteten skal CdF Energie mere specifikt, så længe de deltagende virksomheder fortsat udøver økonomiske aktiviteter i kulsektoren, forestå alt salg i Frankrig og udlandet af de faste mineralske brændselsstoffer, de deltagende virksomheder fremstiller, og alt salg af andre faste mineralske brændselsstoffer, de producerer til det franske marked. CdF Energie forestår selv eller er ansvarlig for alle former for opkøb af importeret kul, der anvendes eller sælges i Frankrig af de deltagende virksomheder og de datterselskaber, CdF Energie kontrollerer direkte eller indirekte. HBL, HBCM, EPIC CdF og et datterselskab, der ejes 100 % af koncernen Charbonnages de France, Filianor, har aktier i CdF Energie — henholdsvis 45,19 %, 25,95 %, 22,66 % og 6,20 %. Ifølge oplysninger fra de franske myndigheder den 8. april 1999 blev der i starten af 1999 oprettet et nyt selskab, CdF Energie SA, og samtidig startede man på at opløse CdF Energie.

(13) Sidec er et aktieselskab, som har til opgave at finansiere projekter for anlæg til damp- og elproduktion, der primært anvender kul som brændsel, og at drive disse anlæg. I den periode, den foreliggende beslutning vedrører, kontrollerede Charbonnages de France, delvist via et datterselskab, 56 % af aktiekapitalen i Sidec.

II.2. **Det relevante marked**

(14) Klagerne hævder, at det forhold, at støtten til Charbonnages de France er blevet anvendt til at dække tab i forbindelse med driften af kulminer, påvirker konkurrencevilkårene på markedet for distribution og salg af kul til forbrugerne i industrien, boligsektoren og servicesektoren, idet der ses bort fra koncernens eget forbrug og kulleverancerne til virksomheden Electricité de France og til jern- og stålindustrien. Charbonnages de Frances eget forbrug, dvs. til fremstilling af den elektricitet, der produceres af Société Nationale d'Electricité et de Thermique (SNET), udgør i realiteten et marked, som klagerne ikke har adgang til. Heller ikke de mellemhandlere, der opererer på fransk område, leverer kul til jern- og stålsektoren eller til Electricité de France, som køber direkte hos producenterne eller går via mellemhandlere, der opererer på internationalt plan. Det af klagerne definerede marked udgør derfor et markedssegment inden for markedet for dampkul, som er karakteriseret ved helt specielle konkurrencevilkår.

(15) I 1995 repræsenterede dette marked 4 mio. tons kul. Salget til de forskellige sektorer på det marked, der er defineret i punkt 14, fordeler sig som følger:

(mio. t)

	Fransk produceret kul	Importeret kul
Boliger og servicesektor	0,66	0,52
Industrier (*)	0,93	1,87
I alt	1,59	2,39

(*) Eksklusive jern- og stålindustrien, Electricité de France og Charbonnages de Frances eget forbrug.

(16) Som følge af CdF Energies monopolstilling med hensyn til afsætningen af de faste mineralske brændselsstoffer, der produceres inden for koncernen Charbonnages de France, har virksomheden stået for alt salg af fransk produceret kul. Af de 2,4 mio. tons kul, der hidrører fra tredjelande, blev 1 mio. ton solgt af CdF Energie og 1,4 mio. tons af forskellige mellemhandlere, heriblandt klagerne. I 1997 udviklede dette marked sig kun meget begrænset og repræsenterede 3,7 mio. tons, hvoraf 1,9 mio. tons blev produceret i Frankrig, og 1,8 mio. tons blev importeret fra tredjelande.

II.3. **De anfægtede foranstaltninger**

II.3.a) *Prisgarantien*

(17) Sidec stiller et fyringsanlæg til kul til rådighed for kunderne i industrien. I henhold til kontrakten er det Sidec, der står for finansieringen, installeringen, driften og afholdelsen af alle udgifter til disse anlæg til fremstilling af damp eller varme. Anlæggene forbliver Sidecs ejendom indtil kontraktens udløb, dvs. normalt ti eller 12 år med mulighed for forlængelse i fem år, således at investeringen kan blive fuldt nedskrevet i kontraktens løbetid. Samtidig hermed påtager Sidec sig forsyningen af kul til de anlæg, der er stillet til rådighed for de kunder, der har indgået sådanne kontrakter, og kullet leveres til Sidec af CdF Energie, som inden for Charbonnages de France har eneret på distributionen af kul.

(18) Den producerede energi faktureres af Sidec til kunderne efter forbruget af varmeenheder. Salgsprisen for disse varmeenheder beregnes på grundlag af forskellige elementer, bl.a. afskrivning, erhvervsskat, forsikring, vedligeholdelse, lejeudgift og prisen på de leverede brændselsstoffer, dvs. det kul, der leveres af CdF Energie.

(19) Ud over disse ydelser er der i kontrakterne mellem Sidec og selskabets kunder i industrien fastsat en »prisgaranti«. Formålet er at garantere brugerne af kulbaseret energi, at de i hele kontraktens løbetid er sikret en konkurrencedygtig pris i forhold til konkurrerende brændselsstoffer, primært brændselsolie. Sidec garanterer med andre ord sine kunder, at den pris, de skal betale for den kulbaserede varme, under ingen omstændigheder kan overstige prisen for varme baseret på brændselsolie. Det er i kontrakterne fastsat, hvorledes denne referencepris beregnes.

(20) Ifølge klagerne skulle Charbonnages de France med dette system have sikret sig en stor del af markedet for importeret kul til industrisektoren. Denne forretningspolitik skulle desuden via de langfristede kontrakter sikre koncernen kundernes loyalitet. Sidec skulle således have sikret sig et marked, der repræsenterer næsten 1 mia. FRF i form af fyringsanlæg.

(21) Denne prisgaranti forudsatte oprindeligt, at forholdet mellem priserne på verdensmarkedet for kul og tung brændselsolie var til fordel for kul. De første kontrakter går således tilbage til starten af 1980'erne, som var præget af høje oliepriser. Efter det bratte fald i oliepriserne i 1986 har Sidec været nødsaget til at opfylde prisgarantien på et mere varigt grundlag, så snart prisen på varme baseret på brændselsolie blev mere konkurrencedygtig. Ifølge vilkårene i de kontrakter, Sidec har indgået, indebærer prisgarantien en nedsættelse af de variable elementer i prisen på kulbaseret varme, primært prisen på selve kullet.

(22) CdF Energie yder støtte til opfyldelsen af denne prisgaranti, som tvinger Sidec til at nedsætte den pris på kulbaseret varme, der faktureres til selskabets kunder. Det fremgår således af CdF Energies resultatopgørelser, at virksomheden giver betydelige rabatter på sine faktureringer af kul, og en del af disse rabatter går til Sidec. Det er i bilagene til Sidecs regnskaber og resultatopgørelser i øvrigt udtrykkeligt anført, at Sidec som normal praksis giver de kunder, der køber dampenergi, prisgaranti på kulprisen i forhold til prisen på kulbrinter, og denne garanti dækkes i fuldt omfang af CdF Energie med undtagelse af nogle få kontrakter, hvor Sidec selv bærer omkostningerne ved opfyldelsen af prisgarantien.

(FRF)

	1994	1995	1996	1997
Godtgørelser, rabatter og bonus fra CdF Energie	54 219 281	58 015 980	25 354 968	18 602 297

(23) Disse ganske store rabatter til Sidec betyder i realiteten, at CdF Energie sælger både fransk produceret og importeret kul til en pris, der er lavere end de internationale priser på industrikul af samme type, der sælges på det åbne marked (jf. betragtning 35). Rabatterne betyder dermed også, at CdF Energie sælger kul til Sidec til en pris, der ikke kan dække, hvad det koster CdF Energie at købe importeret kul.

(24) EPIC CdF refunderer CdF Energie de rabatter, Sidec får i forbindelse med opfyldelsen af prisgarantien. Disse beløb figurerer i CdF Energies resultatopgørelser som »godtgørelse fra CdF for prisgarantien«. Beløbene er mere præcist opført som driftsindtægter, hvilket viser, at der er tale om en helt fast praksis. I EPIC CdF's resultatopgørelse optræder beløbene som ekstraordinære udgifter; det er i bilagene præciseret, at det drejer sig om »CdF's dækning af prisgarantier til koncernens kunder i henhold til loyalitetskontrakter vedrørende forbruget af kul (når prisen på konkurrerende energi bliver lavere end prisen på kul) ([8])«.

(FRF)

	1994	1995	1996	1997
Godtgørelse fra EPIC CdF for prisgarantien	22 466 500	35 016 000	11 000 000	10 011 701

II.3.b) *Bidrag til forretningsrelaterede investeringer*

(25) CdF Energie leverer gratis ydelser til nogle af sine kunder, f.eks. installering af støvfilteranlæg eller indretning af anlæg til opbevaring af kul. Disse ydelser forudsætter, at de pågældende kunder forpligter sig til at købe kul hos CdF Energie og er følgelig en metode til at sikre sig deres loyalitet.

(26) Disse gratis ydelser finansieres af EPIC CdF via bidrag til CdF Energie, som i 1994 beløb sig til 33 139 626 FRF ([9]). De er blevet bibeholdt de følgende år hos CdF Energie.

(27) Desuden skal nævnes, at nogle af CdF Energies kunder får stillet fyringsanlæg gratis til rådighed, de såkaldte »demonstrationsanlæg«. Disse demonstrationsanlæg er CdF Energies ejendom og finansieres af EPIC CdF.

II.3.c) *Faste bidrag*

(28) De deltagende virksomheder i CdF Energie bidrager finansielt via faste udbetalinger til CdF Energies drift. I starten af 1994 udgjorde disse bidrag 20 446 728 FRF, nemlig 53 586 354 FRF, som var det samlede beløb for bidragene fra de deltagende virksomheder i CdF Energie, minus 33 139 626 FRF, som udgjorde beløbet for bidrag til forretningsrelaterede investeringer. Disse bidrag er blevet bibeholdt de følgende år hos CdF Energie. De faste bidrag betales af de deltagende virksomheder i forhold til deres andel i CdF Energie.

(29) Andre beløb er siden 1994 blevet opført under posten »bidrag fra de deltagende virksomheder« på CdF Energies balance. Ifølge oplysninger fra de franske myndigheder skulle det dog dreje sig om beløb, der vedrører sikringen af det overskud, CdF Energie har opnået. På grund af CdF Energies juridiske struktur tilhører overskuddet de deltagende virksomheder; størsteparten af overskuddets forbliven i foretagendet er således ikke opført på normal vis under posten »henlæggelser«, men altså under posten »bidrag fra de deltagende virksomheder«.

([8]) EPIC CdF, Balance og resultatopgørelse 1995. Noter til resultatopgørelsen, s. 19.
([9]) CdF Energie: Balance, resultatopgørelse og bilag pr. 31 december 1995, s. 28 og 29.

II.3.d) *Omkostningerne ved den del af virksomhedens aktivitet, der vedrører »handel med andet kul«*

(30) CdF Energie har to former for aktiviteter, som virksomheden selv skelner skarpt imellem, navnlig i sine regnskaber. Dels afsætter CdF Energie de faste mineralske brændselsstoffer, der er produceret inden for koncernen Charbonnages de France, og modtager herfor provision, der faktureres koncernens datterselskaber, og som bogføres som sådan i resultatopgørelsen ([10]). Desuden beskæftiger CdF Energie sig med handel med andet kul. Denne aktivitet figurerer med posterne »varekøb« og »varesalg« i CdF Energies resultatopgørelse. Det drejer sig primært om handel med importeret kul. CdF Energie har udformet sin resultatopgørelse efter disse to hovedaktiviteter, dvs. afsætning af koncernens eget kul og handel med andet kul ([11]).

(31) En gennemgang af de omkostninger, der er forbundet med de to former for aktiviteter ([12]), viser, at handelen med andet kul ikke figurerer i regnskaberne med den andel af driftsudgifterne, der ville være normalt for andre tilsvarende virksomheder. Det kan således konstateres, at der mangler visse udgifter, som bogføres i fuldt omfang på regnskaberne for afsætningen af koncernens eget kul som »andre driftsudgifter«, og det gælder bl.a. følgende udgifter for 1995:

(FRF)

	1995
El, vand, gas, kontorudstyr og kontorartikler	543 535
Leje af kontorer og parkeringspladser	3 023 546
Eksternt personale	3 358 696
Lønninger og vederlag, sociale bidrag	37 549 460

Denne bogføringsmetode for CdF Energies udgifter resulterede i 1995 i et betydeligt underskud ved afsætningen af koncernens eget kul og et overskud ved handelen med andet kul.

(FRF)

	Indtægter	Udgifter	Resultat
Handel med andet kul	447 845 758	420 483 327	27 362 431
Afsætning af koncernens eget kul	39 618 956	62 410 011	– 22 791 055

II.4. **Begrundelse for åbningsskrivelsen**

(32) Efter at Kommissionen havde gennemgået den indkomne klage, gav den i sin åbningsskrivelse af 9. februar 1999 udtryk for, at de anfægtede foranstaltninger, som er beskrevet i betragtning 17-31, kunne være blevet finansieret med den støtte, den franske stat yder til kulproduktionen. Efter Kommissionens opfattelse ville EPIC CdF ikke være i stand til at kompensere for prisgarantierne og finansiere de forretningsrelaterede investeringer med bidrag fra de deltagende virksomheder uden støtten fra den franske stat. Såvel EPIC CdF's regnskaber som koncernregnskaberne for Charbonnages de France udviser underskud på flere mia. FRF om året. Kun med offentlig støtte kunne der skabes formel balance i regnskaberne.

([10]) Provisionen blev i 1995 faktureret til HBL, HBCM, Cokes de Drocourt, Agglonord, Agglocentre og CTBR (CdF Energie: Balance, resultatopgørelse og bilag pr. 31. december 1995, s. 43).
([11]) Se også betragtning 16 vedrørende dette emne.
([12]) CdF Energie: Balance, resultatopgørelse og bilag pr. 31. december 1995, s. 37-42.

(33) Hvad angår de faste betalinger fra de deltagende virksomheder i CdF Energie, er det Kommissionens opfattelse, at de bidrager finansielt til CdF Energie's drift. De må i hvert fald delvist være finansieret med statsstøtten til kulproduktionen, eftersom de deltagende virksomheder i CdF Energie og mere specifikt de to kulmineselskaber hvert år modtager tilskud fra staten via EPIC CdF. Den støtte, der er beregnet til at dække kulmineselskabernes driftstab, anvendes formentlig delvist til at finansiere CdF Energies driftsudgifter hvert år.

(34) Der er i artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF fastsat en mindstepris, der skal anvendes ved beregningen af støttebeløb til dækning af driftstab i forbindelse med kulproduktion, nemlig prisen for kul på de internationale markeder. Det fremgår desuden af bestemmelserne i beslutningen, at der udelukkende må ydes støtte til EU-produceret kul. Det ser ud til, at Sidec har købt kul hos CdF Energie til en lavere pris end prisen på verdensmarkedet, og det gælder både kul produceret i EU og kul importeret fra tredjelande. Denne praksis har kun været mulig takket være støtten fra staten til kulproduktionen. Endvidere mener Kommissionen, at der, specielt via systemet med prisgarantier, kan være tale om overtrædelse af EU-retten på to punkter. Systemet har ikke blot gjort det muligt at sælge kul på det franske marked til en lavere pris end verdensmarkedsprisen, men kan ligeledes være anvendt til at subventionere importeret kul.

(35) Kommissionens formodning om, at priserne for det kul, CdF Energie solgte til Sidec i 1994 og de følgende år, var lavere end prisen for kul på de internationale markeder, bygger bl.a. på en gennemgang af dataene for 1993:

a) Kommissionen har bl.a. baseret sig på særberetningen fra Sidecs revisorer, hvori det for det regnskabsår, der afsluttes den 31. december 1993, anføres, at »leveringen fra CdF Energie af det nødvendige kul til Sidec's industriproduktion blev faktureret med et beløb på 164 896 299 FRF«

b) det fremgår af klagen, at den mængde kul, CdF Energie har leveret til Sidec, formodentlig udgjorde ca. 700 000 tons i 1993. Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at Frankrig i sit brev af 8. april 1999 oplyste, at leverancerne udgjorde 722 300 tons i 1994, 741 200 tons i 1995 og 720 400 tons i 1996. Disse oplysninger bekræfter derfor den af klagerne anslåede størrelse på de pågældende leverancer i 1993

c) på baggrund af dataene i litra a) og b) kan det anslås, at den gennemsnitspris, CdF Energie fakturerede til Sidec, i 1993 udgjorde ca. 235,56 FRF pr. tons kul (164 896 299 FRF for 700 000 tons kul). Denne gennemsnitspris var væsentligt lavere end de priser, der blev betalt på de internationale markeder for dampkul — i 1993 gennemsnitligt 252,85 FRF ([13]). Klagerne når frem til samme slutresultat ved at sammenligne de kulpriser, som CdF Energie fakturerede til Sidec, med bl.a. de gennemsnitspriser, der er offentliggjort af »Comité Professionnel du Pétrole« og af INSEE (det franske institut for økonomiske statistikker og undersøgelser).

(36) Kommissionen anfører desuden i EKSF-beslutningen, at statsstøtten ikke må give anledning til konkurrencefordrejninger og forskelsbehandling inden for EU. For året 1993 kan Kommissionen imidlertid påvise, at EPIC CdF udbetalte et beløb på 50 680 000 FRF til CdF Energie som godtgørelse for prisgarantier ([14]). På grundlag af størrelsen af det kulsalg, CdF Energie fakturerede til Sidec, kan det anslås, at den godtgørelse, der blev udbetalt til CdF Energie til dækning af omkostningerne ved opfyldelse af prisgarantierne, udgjorde ca. 72,40 FRF pr. ton (50 680 000 FRF for 700 000 tons kul; jf. redegørelsen i betragtning 35). Det må derfor konkluderes, at den pris, som CdF Energie ville have faktureret, hvis ikke Sidec havde fået nedslag i prisen til dækning af omkostningerne ved prisgarantierne, ville have været 307,96 FRF pr. ton eller 235,56 FRF (det beløb, der rent faktisk blev faktureret til Sidec, jf. betragtning 35) plus 72,40 FRF (det nedslag i prisen, der skulle dække omkostningerne ved prisgarantier). Denne pris på 307,96 FRF er væsentligt højere end den gennemsnitspris på 252,85 FRF, der var gældende på de internationale markeder i 1993. Derfor har den støtte, som gjorde det muligt at finansiere de anfægtede foranstaltninger og mere specifikt godtgørelsen for omkostningerne ved prisgarantierne, medført en konkurrencemæssig fordel for Charbonnages de Frances datterselskaber i forhold til de klagere, der importerer kul.

([13]) Prisen på dampkul importeret fra tredjelande. Europæisk gennemsnit beregnet på grundlag af de cif-priser franko grænse, der er meddelt Kommissionen i medfør af beslutning 77/707/EKSF (EFT L 292 af 16.11.1977, s. 11) og 85/161/EKSF (EFT L 63 af 2.3.1985, s. 20).

([14]) CdF Energie: Balance, resultatopgørelser og bilag pr. 31. december 1993, s. 3.

(37) På baggrund af situationen på kul- og energimarkedet både i Frankrig og på verdensplan finder Kommissionen, at der er begrundet formodning om, at dens konklusioner vedrørende de af CdF Energie anvendte priser i 1993 ligeledes har gyldighed for 1994 og de følgende år.

III. **FRANKRIGS BEMÆRKNINGER**

(38) Ifølge de franske myndigheder er den støtte, den franske stat har ydet til produktionen af kul, blevet anvendt i overensstemmelse med Kommissionens beslutninger om at tillade nævnte støtte. Hvad angår de anfægtede foranstaltninger, er de blevet finansieret med provenuet fra de aktiviteter i koncernen Charbonnages de France, som giver overskud eller udbytte, og som bidrager til koncernens samlede regnskabsresultat.

(39) I øvrigt hævder de franske myndigheder, at de transaktioner, EPIC CdF, CdF Energie og Sidec har gennemført, »har været økonomisk fornuftige og ikke giver anledning til kritik i relation til reglerne om statsstøtte«. Hvad angår det forhold, at der gratis er stillet forskellige former for udstyr til rådighed for køberne af kul, drejer det sig ifølge de franske myndigheder om serviceydelser af forretningsmæssig karakter, som har tilknytning til de primære ydelser, selskaberne leverer, og er udtryk for almindelig forretningsmæssig adfærd. Hvad angår de faste bidrag fra de deltagende virksomheder i CdF Energie, skulle der ifølge de franske myndigheder være tale om en almindelig procedure, når det drejer sig om en økonomisk interessegruppe, som ikke har nogen egenkapital. Endelig finder de franske myndigheder, at systemet med prisgarantier i sig selv ikke kan anfægtes. »Da kontrakterne blev indgået, betød den høje pris på brændselsolie, at prisgarantien nærmest havde symbolsk værdi og ikke var et afgørende element for valget af leverandør«. »Hele sagen skal således vurderes på baggrund af forholdene i starten af 1980'erne, som var præget af høje oliepriser og forsøg på at skabe spredning i energiressourcerne«. CdF Energie forsøgte desuden allerede i 1988, da energipriserne ændrede sig radikalt, at opnå genforhandling af kontrakterne for at gøre dem mindre belastende for koncernen.

(40) Endelig understreger de franske myndigheder, at i modsætning til, hvad Kommissionen hævder, har de pågældende foranstaltninger kun haft meget begrænset indvirkning på konkurrencen. Som argument herfor påpeger Frankrig, at markedet for kulbrugere i industrisektoren, boligsektoren og servicesektoren, når der ses bort fra Charbonnages de Frances eget forbrug og leverancerne til virksomheden Electricité de France og jern- og stålindustrien, ikke er det relevante marked. Definitionen bør udvides til at omfatte dampkul, som i øvrigt ikke er begrænset til det franske marked alene, eftersom dette produkt, der ikke har nogen specifikke kendetegn, kan anvendes i hele verden. Frankrig anfører, at det relevante marked desuden bør udvides til at omfatte andre energikilder, der kan anvendes til samme formål som dampkul, dvs. gas og brændselsolie. CdF Energies markedsandele på dette bredere marked vil i sidste ende være meget begrænsede.

IV. **DET FORENEDE KONGERIGES BEMÆRKNINGER**

(41) De britiske myndigheder fremhæver den manglende gennemsigtighed i finansieringen af Charbonnages de Frances aktiviteter. De indbyrdes relationer, specielt mellem EPIC CdF, HBL, HBCM, CdF Energie, Filianor og Sidec, giver mulighed for krydssubventionering mellem koncernens forskellige aktiviteter enten via direkte finansiering eller via levering af gratis tjenesteydelser.

(42) Ifølge Det Forenede Kongerige synes oplysningerne i Kommissionens åbningsskrivelse af 9 februar 1999 at bekræfte, at en del af den støtte, som i princippet var beregnet til støtte for kulproduktionen, er anvendt til andre formål, som strider imod beslutning nr. 3632/93/EKSF og Kommissionens beslutninger om godkendelse af støtten.

V. **VURDERING**

V.1. **Vurdering af de omhandlede foranstaltningers karakter af statsstøtte**

(43) Kommissionen havde i sin åbningsskrivelse af 9. februar 1999 anmodet Frankrig om at få forelagt en »redegørelse for, hvordan Charbonnages de Frances forretningsmæssige og finansielle struktur fungerer«. Denne rapport skulle navnlig indeholde følgende oplysninger:

a) hvorfra bidragene fra de deltagende virksomheder i CdF Energie hidrører

b) hvorfra de midler, som har gjort det muligt for EPIC CdF at udbetale godtgørelse til CdF Energie for prisgarantien siden 1994, hidrører.

(44) De franske myndigheder har oplyst, at bidragene fra de deltagende virksomheder ikke kan føres tilbage til støtten eller tilskuddene fra staten, som blev »anvendt til specifikke formål«, men til overskud i datterselskaberne i koncernen Charbonnages de France. De franske myndigheders svar er det samme med hensyn til, hvordan EPIC CdF har været i stand til at yde godtgørelse for prisgarantien: »De transaktioner vedrørende disse kontrakter, der bogføres hos EPIC CdF, opføres som ekstraordinære udgifter og er blevet finansieret med overskud fra EPIC's datterselskaber«.

(45) Kommissionen må konstatere, at Frankrig ikke fremkommer med oplysninger til underbyggelse af påstanden om, at den støtte, Kommissionen har godkendt til kulproduktionen, er blevet »anvendt specifikt til dette formål«, og at de midler, der er anvendt til at finansiere de anfægtede foranstaltninger, skulle hidrøre fra overskud i Charbonnages de Frances datterselskaber. Hvad angår den af Kommissionen godkendte støtte i kulsektoren, indskrænker Frankrig sig til at henvise til anvendelsesformålene for de kategorier af støtte, der er fastsat ved beslutning nr. 3632/93/EKSF. Disse anvendelsesformål, som går igen i den franske stats årlige anmeldelser af støtten til kulindustrien og i Kommissionens godkendelsesbeslutninger, indeholder dog ingen oplysninger om, hvad støttemodtageren rent faktisk anvender støtten til.

(46) Med henvisning til artikel 4 i beslutning nr. 3632/93/EKSF anfører de franske myndigheder, at støtten til kulindustrien til dels blev anvendt til at »dække forskellen mellem produktionsomkostningerne og salgsprisen for den udvundne mængde kul«. Systemet med prisgarantier er et af de elementer, der indgår i beregningen af denne forskel, eftersom det via prisnedslag og rabatter bidrager til at nedsætte salgsprisen på det kul, Charbonnages de France udvinder. Der foreligger dog ingen dokumentation for, at en del af denne forskel skulle være blevet dækket med støtten fra den franske stat, og at en anden del af forskellen — svarende til prisnedsættelsen for kul som følge af opfyldelsen af prisgarantien — derimod skulle være blevet dækket med overskuddet fra visse datterselskaber i koncernen Charbonnages de France. Det forekommer tværtimod fuldstændigt logisk at formode, at samtlige tab i forbindelse med kulminedriften i Frankrig, herunder tab ved nedsættelsen af salgsprisen på kul som følge af opfyldelsen af prisgarantien, er blevet dækket med statsstøtten.

(47) Hvad angår de faste bidrag fra de deltagende virksomheder i CdF Energie, skal man huske på, at de udregnes efter den enkeltes andel i foretagendet. Det betyder med andre ord, at de to kulmineselskaber — HBL og HBCM — alene bidrager med 71,14 % til disse beløb. Man kan umuligt forestille sig, at disse to selskaber, der står for driften af kulminerne i Frankrig, som giver underskud på flere mia. FRF om året, skulle have kunnet finansiere bidragene til CdF Energie på anden måde end ved at anvende den statsstøtte, der blev ydet specifikt til støtte for kulproduktionen.

(48) Frankrig henholder sig til, at Charbonnages de France er en industrikoncern, i hvis koncernregnskaber der — ud over kuludvindingen — indgår andre aktiviteter, som giver overskud eller udbytte. Godtgørelsen for prisgarantien skulle således være blevet finansieret med indtægter fra disse aktiviteter, som bidrager til koncernens samlede resultat med over 500 mio. FRF om året.

(49) Det er Kommissionens opfattelse, at hvis man vil basere sig på det koncernbegreb, hvorefter en firmagruppes resultat opgøres, som om de deltagende firmaer kun udgjorde en enkelt samlet enhed, burde provenuet fra de overskudsgivende aktiviteter først modregnes i de negative resultater af koncernens underskudsgivende aktiviteter. Hvis man således accepterer Frankrigs argument, skulle man i undersøgelsen af behovene for statsstøtte til dækning af tab ved driften af kulminer tage hensyn til det samlede resultat, dvs. efter modregning af alle koncernens indtægter i alle koncernens udgifter. Frankrigs holdning i dette spørgsmål er inkonsekvent. Ifølge Frankrig skulle koncernbegrebet i relation til regnskaberne — og den deraf følgende udligning af visse datterselskabers underskud med overskud fra andre datterselskaber — når det drejer sig om tab ved kulproduktion kun gælde for underskuddet ved EPIC CdF's dækning af prisgarantien.

(50) Ifølge redegørelsen i Kommissionens åbningsskrivelse fremgår det desuden klart af Charbonnages de Frances regnskab, at EPIC CdF ikke ville have været i stand til at betale godtgørelse for prisgarantien og finansiere forretningsrelaterede investeringer med bidragene fra de deltagende virksomheder uden støtten fra den franske stat. Rent faktisk udviser både EPIC CdF's regnskab og Charbonnages de Frances koncernregnskab underskud på flere mia. FRF om året. Det fremgår tydeligt af regnskabet for regnskabsåret 1995, at det kun med offentlig støtte lykkedes at opnå formel balance i regnskabet. I 1995 havde Charbonnages de France en samlet omsætning på 8 270 mia. FRF. Det samlede nettoresultat for hele koncernen var et negativt beløb på 4 167 mia. FRF, dvs. over halvdelen af omsætningen. Ifølge Charbonnages de France har den gradvise nedsættelse af statsstøtten »ikke gjort det muligt for koncernen, som i løbet af de to seneste år havde stabiliseret sin finansielle gæld, at fastholde denne udvikling. Gælden voksede derfor kraftigt i 1995 til over 29 mia. franc, hvilket medførte yderligere finansielle omkostninger, som igen belastede det samlede resultat«. Det er derfor Kommissionens opfattelse, at videreførelsen af Charbonnages de France's aktiviteter og koncernens overlevelse er afhængig af den franske stats støtte til kulindustrien; finansieringen af de ovenfor omtalte arrangementer kan derfor kun hidrøre fra denne støtte.

(51) På baggrund af det foranstående mener Kommissionen, at de beløb, EPIC CdF har udbetalt til CdF Energie som godtgørelse for prisgarantierne, og som blev videreført fra CdF Energie til Sidec, dvs. 78 494 201 FRF, hidrører fra den støtte, den franske stat har udbetalt hvert år til delvis dækning af underskuddet ved kulminedriften.

(52) Det er ligeledes Kommissionens opfattelse, at beløbene for de forretningsrelaterede investeringer, der blev finansieret med bidrag fra EPIC CdF til CdF Energie, dvs. 33 139 626 FRF, hidrører fra den støtte, den franske stat har udbetalt hvert år til delvis dækning af underskuddet ved kulminedriften. Eftersom disse bidrag til CdF Energie havde permanent karakter, må beløbet på 33 139 626 FRF som helhed anses for at hidrøre fra den støtte, den franske stat hvert år udbetalte.

(53) Endelig mener Kommissionen, at de faste bidrag, der blev udbetalt til CdF Energie dels fra EPIC CdF, dels fra de to kulmineselskaber, HBL og HBCM, ligeledes hidrører fra den støtte, den franske stat har ydet til delvis dækning af underskuddet ved kulminedriften. De deltagende virksomheder i CdF Energie bidrager til foretagendets drift i forhold til deres andel i det. Det betyder, at bidragene fra EPIC CdF, HBL og HBCM udgør 93,8 % af de samlede bidrag fra de deltagende virksomheder i CdF Energie, dvs. i alt 19 179 031 FRF. Eftersom disse bidrag til CdF Energie havde permanent karakter, må beløbet på 19 179 031 FRF som helhed betragtes som hidrørende fra den støtte, der hvert år blev udbetalt af den franske stat.

V.2. **Vurdering af statsstøttens forenelighed med EU-retten**

V.2.a) *Støtten til kulindustrien i Frankrig*

(54) I overensstemmelse med artikel 8 i beslutning nr. 3632/93/EKSF anmeldte Frankrig den 9. december 1994 en aktivitetsindskrænkningsplan til Kommissionen, som svarede til, hvad der var blevet vedtaget i henhold til en national overenskomst for kulsektoren mellem koncernen Charbonnages de France og de faglige organisationer. Denne aktivitetsindskrænkningsplan går ud på, at kuludvindingen gradvist skal indstilles inden 2005. De meget alvorlige sociale og regionale problemer gjorde det ikke muligt for de franske myndigheder at overholde tidshorisonten 2002, som i beslutning nr. 3632/93/EKSF er fastsat som sidste frist for indstilling af kulminedriften. Det faktum, at nedlukningen udstrækkes over ti år, skulle give mulighed for at afbøde de sociale og regionale problemer, som er særligt mærkbare i regioner, som i årevis har været berørt af tilbagegangen i kulindustrien. Kommissionen fastslog i beslutning 95/465/EKSF, at planen var i overensstemmelse med betingelserne og kriterierne i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

(55) I overensstemmelse med artikel 9 i beslutning nr. 3632/93/EKSF meddelte Frankrig Kommissionen beløbet for den støtte, den havde til hensigt at yde hvert år til kulindustrien. Kommissionen godkendte ([15]), at der i perioden 1994-1997 blev ydet støtte til aktivitetsindskrænkningen i overensstemmelse med artikel 4 i beslutning nr. 3632/93/EKSF, og at der blev ydet støtte til dækning af ekstraordinære udgifter i overensstemmelse med artikel 5 i nævnte beslutning. Desuden godkendte Kommissionen, at der i 1994-1996 blev ydet støtte til forskning og udvikling i overensstemmelse med artikel 6 i beslutning nr. 3632/93/EKSF. Kommissionen vurderede, at foranstaltningerne var i overensstemmelse med den aktivitetsindskrækningsplan, der var blevet forelagt Kommissionen den 9. december 1994.

(56) Det skal derfor undersøges, om den støtte, der er anvendt til dækning af omkostningerne ved opfyldelsen af prisgarantien, udgifterne til forretningsrelaterede investeringer samt udgifterne til de faste bidrag til CdF Energie, opfylder betingelserne og kriterierne i beslutning nr. 3632/93/EKSF og mere specifikt bestemmelserne i beslutningerne 95/465/EKSF, 95/519/EKSF, 96/458/EKSF og 2001/85/EKSF. Hvis det ikke er tilfældet, må Kommissionen konkludere, at denne støtte — eller en del af den — af Charbonnages de France er anvendt til formål, der strider imod de gældende bestemmelser på området.

(57) I denne forbindelse kan det slås fast, at den støtte, der er anvendt i forbindelse med de anfægtede foranstaltninger, under ingen omstændigheder opfylder betingelserne for støtte til dækning af ekstraordinære udgifter. De hører således ikke ind under nogen af de omkostningskategorier, der er omhandlet i bilaget til beslutning nr. 3632/93/EKSF, og svarer heller ikke til nogen af de udgifter, som er udtrykkeligt nævnt i de beslutninger, hvorved Kommissionen hvert år godkendte den franske støtte til kulindustrien. Den støtte, der er omhandlet i artikel 5 i beslutning nr. 3632/93/EKSF, er således nøje begrænset til dækning af omkostninger, som ikke har tilknytning til den løbende produktion (gamle forpligtelser). Det er desuden tydeligt, at den støtte, der er ydet i forbindelse med disse foranstaltninger, ikke opfylder de i samme beslutnings artikel 6 anførte formål og kriterier for ydelse af støtte til forskning og udvikling.

(58) Det skal derfor undersøges, om den støtte, Charbonnages de France har anvendt til dækning af omkostninger ved opfyldelsen af prisgarantien, udgifter til forretningsrelaterede investeringer og udgifter til de faste bidrag, kan betragtes som værende forenelig med artikel 4 i beslutning nr. 3632/93/EKSF og som værende anvendt af Charbonnages de France i henhold til denne bestemmelse.

V.2.b) *Kulpriserne på verdensmarkedet*

(59) I overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i beslutning nr. 3632/93/EKSF, hvori der henvises til beslutningens artikel 3, stk. 1, er støtte til aktivitetsindskrænkning beregnet til at dække forskellen mellem produktionsomkostningerne og en salgspris for kul, som de kontraherende parter frit har aftalt under hensyntagen til betingelserne på verdensmarkedet. Den maksimale ramme for den tilladte støtte er således fastsat i beslutningens artikel 3, stk. 1. Som det fremgår af betragtning 23, betød de store rabatter til Sidec, at CdF Energie solgte kul til en pris, der var lavere end de gældende priser på de internationale markeder. De pågældende rabatter er derfor blevet finansieret med støtte, som til dels oversteg den tilladte øvre grænse, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

(60) Kommissionen skal i denne forbindelse bemærke, at Frankrig ikke har fremsat nogen argumenter, der dementerer de oplysninger, som har foranlediget Kommissionen til i sin åbningsskrivelse at hævde, at CdF Energie i perioden 1994-1997 har leveret kul af EU-oprindelse eller importeret kul til Sidec til en lavere pris end verdensmarkedsprisen. De franske myndigheder synes tværtimod i deres brev af 8. april 1999 at bekræfte den formodning, Kommissionen var nået frem til i sin åbningsskrivelse. Med henvisningen til »uheldige virkninger af en ordning, der var blevet uhensigtsmæssig« anfører Frankrig bl.a., at »Charbonnages de Frances ledelse allerede i 1988 på baggrund af de drastiske ændringer i energipriserne anmodede CdF Energie om at forsøge at opnå genforhandling af kontrakterne for at gøre dem mindre belastende for koncernen. Efter anmodning fra CdF Energie foreslog Sidec sine kunder at tage kontraktbestemmelserne op til nyvurdering. Mange kunder afviste dette, men nogle accepterede at drøfte spørgsmålet«.

(61) Kommissionen skal i denne forbindelse henvise til sin åbningsskrivelse, hvori der står, at Kommissionen på grundlag af sit kendskab til sagen må formode, at CdF Energie i regnskabsårene 1994, 1995 og 1996 i realiteten solgte kul (såvel af EU-oprindelse som importeret) på EU-markedet til en pris, der lå under verdensmarkedsprisen, og kun kunne gøre det takket være den støtte,

([15]) Jf. betragtning 6.

EPIC CdF ydede på de i det foregående beskrevne vilkår. Såfremt klagernes påstande ikke blev modsagt af de franske myndigheder på en måde, der foranledigede Kommissionen til at konkludere, at klagen var ubegrundet, måtte Kommissionen slutte, at der var tale om misbrug af den statsstøtte, Kommissionen oprindeligt havde godkendt til dækning af omkostningerne ved produktion af kul inden for EU (artikel 4, støtte til aktivitetsindskrænkning). Der blev i øvrigt i åbningsskrivelsen redegjort særdeles grundigt for de argumenter, som Kommissionen havde lagt til grund for formodningen om, at de priser, der blev faktureret til Sidec, var lavere end prisen på kul på de internationale markeder. Det må konstateres, at Frankrig ikke har givet nogen oplysninger om de fakturerede priser i 1994 og de følgende år for det kul, CdF Energie leverede til Sidec. Som det er anført i betragtning 60, indrømmer Frankrig tværtimod stiltiende i sit brev af 8. april 1999, at CdF Energie i realiteten solgte kul til Sidec til priser, der var lavere end de gældende priser på de internationale markeder. Frankrig forsøger snarere at retfærdiggøre denne praksis ved bl.a. at anføre, at den ikke skulle have givet anledning til konkurrencefordrejninger til skade for klagerne.

(62) Kommissionen vil gerne præcisere, at dens tjenestegrene ikke har været i stand til selv at foretage en beregning for 1994 og de følgende år — således som de kunne for 1993 — af gennemsnitsprisen for det kul, CdF Energie solgte til Sidec de pågældende år. Der er således ikke indgivet nogen særberetning fra revisorerne til Handelsretten i Paris for disse år om Sidecs virksomhed. På baggrund af situationen på kul- og energimarkedet såvel i Frankrig som på verdensplan må det derfor formodes, at de konklusioner, Kommissionen er nået frem til med hensyn til de af CdF Energie anvendte priser i 1993, ligeledes er relevante for årene 1994-1997 (jf. betragtning 35-37). Det skal i denne forbindelse bemærkes, at de forskellige former for forretningspraksis og finansiel praksis i 1994 og de følgende år, som fremgår af de finansielle dokumenter og aktivitetsrapporter fra koncernen Charbonnages de France, ikke er ændret i forhold til tidligere. Det må derfor konkluderes, at CdF Energie i 1994 og de følgende år solgte kul til Sidec til en pris, der lå under de internationale priser på industrikul af samme type, der blev solgt på det åbne marked.

(63) Det må desuden formodes, at ikke blot den støtte, CdF Energie anvendte til at dække rabatterne i tilknytning til prisgarantien, men også den støtte, der blev anvendt til forretningsrelaterede investeringer, og den støtte, der gik til de faste bidrag til CdF Energie, betød, at Charbonnages de France solgte kul til franko-priser, som var lavere end priserne for kul af samme kvalitet fra tredjelande. Det er i realiteten alle disse arrangementer tilsammen — finansieret med statsstøtte — der gjorde det muligt for CdF Energie at sælge til priser, der var lavere end referenceprisen på kul på de internationale markeder. Der står i artikel 3, stk. 1, tredje led, i beslutning nr. 3632/93/EKSF, at støttebeløbet ikke må »indebære, at priserne for EF-kul kommer til at ligge under dem, der gælder for kul af tilsvarende kvalitet fra tredjelande«. Det må derfor konkluderes, at de støttebeløb, der er anvendt til alle de anfægtede foranstaltninger, er udbetalt i strid med denne bestemmelse.

V.2.c) *Støtten til importeret kul*

(64) Hovedparten af det kul, der leveres til Sidec, er importeret af CdF Energie fra tredjelande. Efter undertegnelsen af den nationale overenskomst for kulsektoren i 1994, ifølge hvilken udvindingen af kul skal indstilles gradvist inden 2005, er den nationale produktion fortsat blevet indskrænket. CdF Energies levering af kul til Sidec har derfor kun kunnet sikres ved i stigende grad af supplere fransk produceret kul med importeret kul. Ifølge de franske myndigheders brev af 8. april 1999 har CdF Energie solgt følgende mængder EU-produceret kul og importeret kul til Sidec:

(Mio. t)

	1994	1995	1996	1997
Fransk produceret kul	216,0	226,5	228,5	144,1
Importeret kul	506,3	514,7	491,9	428,5
I alt	722,3	741,2	720,4	572,6

(65) Godtgørelserne fra EPIC CdF til dækning af omkostningerne ved opfyldelse af prisgarantien må derfor være udbetalt til CdF Energie for salget til Sidec af såvel fransk produceret kul som importeret kul. Ligeledes har de støttebeløb, der er blevet anvendt til forretningsrelaterede investeringer, samt de beløb, der er gået til de faste bidrag til CdF Energie, gjort det muligt at understøtte begge virksomhedens aktiviteter, dvs. dels eneforhandlingen af brændsel produceret inden for koncernen Charbonnages de France, dels handelen med andet kul, primært salg af importeret kul.

(66) Det forhold, at handelen med andet kul ifølge bilagene til CdF Energies resultatopgørelse skulle give overskud, medens eneforhandlingen af koncernens eget kul skulle give et betydeligt underskud (jf. betragtning 30 og 31), kan på ingen måde betragtes som bevis for, at støtten udelukkende skulle være anvendt til den sidstnævnte underskudsgivende aktivitet og dermed til fransk produceret kul. Det fremgår rent faktisk af bilagene til resultatopgørelsen, at handelen med andet kul ikke dækker den andel af driftsudgifterne, der ville være normalt for enhver anden virksomhed, hvilket indebærer en forbedring af resultatet af denne aktivitet, som ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Det skal desuden understreges, at godtgørelsen for omkostningerne ved opfyldelse af prisgarantien i bilagene til resultatopgørelsen figurerer som en post vedrørende handel med andet kul.

(67) Der kan ikke herske tvivl om, at de støttebeløb, medlemsstaterne kan yde i henhold til beslutning nr. 3632/93/EKSF, udelukkende skal gå til EU-produceret kul. I denne forbindelse skal der bl.a. henvises til anden betragtning i nævnte beslutning, hvori der står, »at ud over konkurrencen fra olie og naturgas har der været et stigende pres fra kul importeret fra tredjelande«. Det udelukker enhver forestilling om, at der kan være tale om at subventionere kul produceret i et tredjeland. Det ville desuden være i strid med det praktiske formål med beslutning nr. 3632/93/EKSF at acceptere støtte med offentlige midler til fordel for importeret kul, når dette kul i forvejen er konkurrencemæssigt bedre stillet end EU-produceret kul.

(68) Det fremgår desuden tydeligt af den aktivitetsindskrænkningsplan, som Frankrig meddelte Kommissionen i 1994, samt af den statsstøtte, der siden er blevet anmeldt hvert år til Kommissionen, at de støttebeløb, den franske stat udbetaler til kulindustrien, er forbeholdt den nationale produktion. De støttebeløb, som Charbonnages de France har overført til den del af koncernens virksomhed, der vedrører handel med andet kul, er derfor ikke blevet anvendt i overensstemmelse med beslutning nr. 3632/93/EKSF, uanset til hvilken pris det importerede kul er blevet faktureret til Sidec.

(69) Desuden skal støtte, der ydes i medfør af artikel 4 i beslutning nr. 3632/93/EKSF, i henhold til artikel 2, stk. 1, andet led i beslutningen bidrage til at løse de sociale og regionale problemer i forbindelse med total eller delvis aktivitetsindskrænkning i produktionsanlæg. De støttebeløb, der er blevet anvendt til at dække omkostningerne ved opfyldelsen af prisgarantien, samt de støttebeløb, der er gået til forretningsrelaterede investeringer og faste bidrag, har tværtimod medvirket til at udvikle CdF Energies forretningsaktiviteter. Eftersom udvindingen af kul i Frankrig er blevet gradvist indskrænket siden 1994, har disse støttebeløb mere specifikt bidraget til at udvikle CdF Energies forretningsområde vedrørende handel med importeret kul. Kommissionen må derfor konstatere, at en del af den støtte, den franske stat har udbetalt til Charbonnages de France, ikke er blevet anvendt i overensstemmelse med de formål, hvortil støtten blev godkendt af Kommissionen.

V.2.d) *Konkurrencefordrejninger*

(70) Ifølge fjerde betragtning i punkt I i beslutning nr. 3632/93/EKSF må støtten til kulindustrien ikke gribe forstyrrende ind i det fælles markeds funktion. Det præciseres desuden i fjerde og femte betragtning i punkt III i beslutningen, at Fællesskabet skal sikre fastsættelse, opretholdelse og overholdelse af normale konkurrencebetingelser. I denne sammenhæng sørger Fællesskabet for, at statsstøtten ikke medfører forskelsbehandling mellem Fællesskabets kulproducenter, købere eller forbrugere.

(71) Det må imidlertid konstateres, at selve systemet med prisgarantier, hvis opfyldelse viser sig at være blevet finansieret med statsstøttemidler, vil kunne medføre konkurrencefordrejninger i strid med fællesmarkedet. Systemet kunne således tilskynde CdF Energie — og har rent faktisk gjort det — til at sælge kul til priser, der lå under de almindeligt gældende priser på de internationale markeder. Den detaljerede gennemgang af en række data vedrørende 1993, som bl.a. foranledigede Kommissionen

til at fremsende en åbningsskrivelse til Frankrig, viser meget tydeligt, hvor stor en kvantitativ fordel dette system gav Charbonnages de France i forhold til konkurrenterne (jf. betragtning 35). Eftersom klagerne ikke kan tilbyde de samme kunder lige så gunstige leveringsbetingelser som Charbonnages de France, er de blevet afskåret fra en væsentlig del af det relevante marked, således som dette er defineret i betragtning 14-16.

(72) Det fremgår i øvrigt af CdF Energies resultatopgørelser, at dette selskab uden godtgørelserne fra EPIC CdF for omkostningerne ved opfyldelse af prisgarantien ville have haft store underskud. De beløb, der blev udbetalt til dette formål, har således gjort det muligt at sikre CdF Energie's overlevelse og endog foretage henlæggelser, som ikke er blevet tilbageført til de virksomheder, der deltager i foretagendet. CdF Energie rådede således over egne midler, der gav det mulighed for at finansiere en del af sine aktiviteter uden at være nødsaget til at gøre brug ekstern finansiering.

(FRF)

	1994	1995	1996	1997
Godtgørelse fra EPIC CdF for prisgarantien	22 466 500	35 016 000	11 000 000	10 011 701
CdF Energies driftsresultat	19 166 016	7 630 970	9 131 843	12 272 171
CdF Energies regnskabsresultat	15 282 831	4 571 376	8 066 887	12 627 687

(73) Prisgarantien samt bidragene til forretningsrelaterede investeringer og de faste bidrag fra de deltagende virksomheder har således gjort det muligt for CdF Energie fortsat at udvide sine aktiviteter på området for distribution af importeret kul i Frankrig, således at virksomheden i 1997 nåede op på en markedsandel på 61 % af det relevante marked. Hvad angår mere specifikt de forretningsrelaterede investeringer, ser det ud til, at de blev gennemført til fordel for kulforbrugere, hvis forsyningsbehov ikke var af en sådan art, at det berettigede til indgåelse af kontrakter med prisgaranti.

(74) Desuden var der i kontrakterne mellem Sidec og dette selskabs kunder fastsat bestemmelser om eneret på leveringen af kul i en periode på ti eller 12 år eller endog 15 år, hvis kontrakten blev forlænget. Denne loyalitetspolitik, som gav Charbonnages de France mulighed for at sætte sig på en stor del af det relevante marked, ville helt klart have været virkningsløs, hvis Sidecs kunder ikke havde fået garanti for, at prisen for kulbaseret varme i hele kontraktens løbetid aldrig kunne komme til at overstige prisen for varme baseret på brændselsolie. Sådanne fordele kan naturligvis få en kunde til at forpligte sig i så lang en periode, hvorimod vedkommende på normale vilkår kun ville have forpligtet sig for højst et år.

(75) Frankrig kan ikke bruge som argument, at formålet med disse kontrakter ikke var at give CdF Energie mulighed for at sætte sig på markedet for handel med kul, men at forhindre oliebaseret energi i at dominere markedet. Kommissionen skal kun vurdere, hvorvidt denne praksis kan påvirke konkurrencen mellem forhandlerne af importeret kul, medens Charbonnages de Frances hensigter og formål ikke er relevante i denne sammenhæng. Det er desuden klart, at ved at tilbyde Sidecs kunder fordelagtige vilkår for at kunne konkurrere med olien lagde Charbonnages de France samtidig pres på CdF Energies konkurrenter, som også leverede kul på det relevante marked.

(76) De franske myndigheder forsøger at bagatellisere CdF Energies dominerende stilling ved at henvise til, at markedet for fyringsanlæg i industrien er alt for begrænset og burde udvides til at omfatte hele markedet for dampkul og endog markederne for andre energikilder (jf. betragtning 40). Desuden burde Kommissionens analyse ikke være begrænset til det franske område, eftersom kul anvendes i hele verden. Kommissionen kan ikke acceptere denne argumentation. Man skal således være opmærksom på, at visse franske kunder, bl.a. SNET og Electricité de France, er lukkede markeder, som reelt ikke er åbne for konkurrence, og som derfor ikke kan indgå i det relevante marked. Desuden anfører Frankrig intet om, i hvilket omfang denne definition af det relevante marked vil kunne influere på undersøgelsen af eventuelle konkurrencefordrejninger, der måtte være forårsaget af Charbonnages de France til skade for klagerne.

VI. **KONKLUSION**

(77) Kommissionen finder på grundlag af det foranstående, at de godtgørelser til dækning af omkostningerne ved opfyldelse af prisgarantier, som EPIC CdF har udbetalt til CdF Energie, bidragene fra EPIC CdF til forretningsrelaterede investeringer, og de faste bidrag fra de deltagende virksomheder i CdF Energie er blevet finansieret med støtte, som den franske stat har ydet Charbonnages de France til kulproduktionen. Beløbene for de finansielle transaktioner i 1994 udgør 74 785 157 FRF, nemlig 22 466 500 FRF i form af godtgørelse for prisgarantier, 33 139 626 FRF i form af bidrag til forretningsrelaterede investeringer og 19 179 031 FRF i form af faste bidrag. Beløbene for de finansielle transaktioner i form af godtgørelse for prisgarantier i årene 1995, 1996 og 1997 udgør henholdsvis 35 016 000 FRF, 11 000 000 FRF og 10 011 701 FRF. Det samlede berørte støttebeløb udgør således 130 812 858 FRF.

(78) Denne støtte må anses for værende i strid med bestemmelserne i beslutning nr. 3632/93/EKSF, fordi den ikke opfylder kriterierne og betingelserne i beslutningen for at være forenelig med det fælles markeds funktion. Det vil med andre ord sige, at denne støtte ikke er ydet under fuld overholdelse af bestemmelserne dels i Kommissionens beslutning om godkendelse af den aktivitetsindskrænkningsplan, de franske myndigheder har forelagt med henvisning til den nationale overenskomst for kulsektoren, dels i de beslutninger, hvorved Kommissionen har godkendt den støtte, Frankrig har ydet hvert år til kulindustrien. Det må derfor konkluderes, at denne støtte ikke er blevet anvendt til det formål, hvortil den kunne godkendes — og blev godkendt — i medfør af beslutning nr. 3632/93/EKSF.

(79) Følgelig bør de støttebeløb, der vedrører årene 1994, 1995 og 1996, for hvilke Kommissionen godkendte de samlede af Frankrig anmeldte støttebeløb, dvs. i alt 120 801 157 FRF (18 416 018 EUR), tilbagebetales af koncernen Charbonnages de France til den franske stat. I henhold til artikel 9, stk. 5, i beslutning nr. 3632/93/EKSF skal de beløb, Charbonnages de France skal tilbagebetale, betragtes som en unormal fordel i form af et uberettiget likviditetsforskud og som sådant forrentes til markedsrente af modtageren. Renterne beregnes fra den dato, på hvilken de årlige støttebeløb fra den franske stat, hvori indgår de beløb, der skal tilbagebetales af Charbonnages de France, blev udbetalt til modtageren.

(80) Støttebeløbene for 1997 blev godkendt af Kommissionen med forbehold af et foreløbigt beløb på 35 mio. FRF (5 335 716 EUR), hvorom Kommissionen skulle træffe endelig afgørelse efter behandlingen af den klage, der er emnet for den foreliggende beslutning. Kommissionen kan med henvisning til det foranstående godkende et støttebeløb på 24 988 299 FRF (3 809 442 EUR), medens restbeløbet på 10 011 701 FRF (1 526 274 EUR), der dækker godtgørelser for prisgarantierne i 1997, bør betragtes som værende i strid med beslutning nr. 3632/93/EKSF. Såfremt sidstnævnte beløb skulle være blevet udbetalt til Charbonnages de France i foregribelse af en godkendelsesbeslutning fra Kommissionen, skal det betragtes som en unormal fordel i form af et uberettiget likviditetsforskud og som sådant forrentes til markedsrente af modtageren. Renterne beregnes i givet fald fra den dato, på hvilken den støtte, hvori indgår godtgørelsen for omkostningerne ved opfyldelsen af prisgarantier, blev udbetalt til modtageren.

(81) For årene 1998-2001 har Kommissionen godkendt den af Frankrig anmeldte støtte til kulindustrien med forbehold af et foreløbigt beløb på 45 mio. FRF (6 860 206 EUR) for hvert år fra 1998 til og med 2000 i henhold til beslutningerne 2001/85/EKSF [16] og 2001/58/EKSF [17] og 10 mio. FRF (1 524 490 EUR) for 2001 i henhold til beslutning 2001/678/EKSF [18]. I henhold til de nævnte beslutninger skal Kommissionen træffe endelig afgørelse om disse beløb under hensyntagen til resultaterne af behandlingen af den klage, der er emnet for den foreliggende beslutning. På grundlag af den foranstående redegørelse mener Kommissionen, at en del af disse støttebeløb vil blive anvendt — eller er allerede i foregribelse af en kommissionsbeslutning anvendt — til de godtgørelser for prisgarantier, som EPIC CdF har udbetalt til CdF Energie, og som CdF Energie har udbetalt til Sidec for de pågældende år. Det fremgår i denne forbindelse af de franske myndigheders brev af 8. april 1999, at der pr. denne dato fortsat var 13 gældende kontrakter indeholdende en prisgaranti. Frankrig anmodes derfor om at meddele Kommissionen beløbene for de godtgørelser for prisgarantier, som EPIC CdF har udbetalt til CdF Energie, og som CdF Energie har udbetalt til Sidec for de pågældende år. Kommissionen vil på grundlag af disse oplysninger kunne træffe endelig afgørelse om de støttebeløb, som Frankrig har anmeldt for årene 1998-2001, og som ikke er godkendt.

[16] EFT L 29 af 31.1.2001, s. 45.
[17] EFT L 21 af 23.1.2001, s. 12.
[18] EFT L 239 af 7.9.2001, s. 35.

(82) Kommissionen opfordrer Frankrig til at træffe de fornødne foranstaltninger til at efterkomme denne beslutning. I denne forbindelse fremgår det af de franske myndigheders brev af 8. april 1999, at den seneste udløbsdato for kontrakter, der indeholder en prisgarantiklausul, er 2006. Kommissionen skal gøre opmærksom på, at de forskellige foranstaltninger, for hvilke der er redegjort i den foreliggende beslutning, og specielt de prisgarantier, for hvilke der er udbetalt godtgørelse fra EPIC CdF til CdF Energie og fra CdF Energie til Sidec, har givet anledning til konkurrencefordrejninger (jf. betragtning 70-76). Frankrig opfordres derfor til at træffe de nødvendige foranstaltninger til, at disse foranstaltninger, som er finansieret med den statsstøtte, der er ydet til Charbonnages de France til kulproduktionen, bringes til ophør —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

De støttebeløb på i alt 19 942 292 EUR fra den franske stat til fordel for kulindustrien, som er blevet anvendt eller vil blive anvendt til godtgørelser for prisgarantier, bidrag til investeringer fra den offentligretlige industri- og handelsvirksomhed Charbonnages de France (EPIC CdF) til den økonomiske interessegruppe CdF Energie (CdF Energie) samt til faste bidrag fra de deltagende virksomheder i CdF Energie, er uforenelige med fællesmarkedet.

Artikel 2

1. Frankrig træffer alle nødvendige foranstaltninger for hos koncernen Charbonnages de France at tilbagesøge de støttebeløb for 1994, 1995 og 1996, der er omhandlet i artikel 1, dvs. et samlet beløb på 18 416 018 EUR.

2. Tilbagesøgningen finder sted omgående og i overensstemmelse med fransk lovgivning, såfremt denne giver mulighed for øjeblikkelig og effektiv iværksættelse af denne beslutning. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter, beregnet efter markedsrenten, fra det tidspunkt, den blev udbetalt til modtageren, og indtil den er tilbagebetalt.

Artikel 3

1. Det tillades, at Frankrig til sin kulindustri i 1997 yder støtte til aktivitetsindskrænkningen ud over den støtte, der er godkendt ved beslutning 2001/85/EKSF, med et beløb på 3 809 442 EUR. Resten af det støttebeløb, hvorom Kommissionen skulle træffe afgørelse i henhold til artikel 1, stk. a), i nævnte beslutning, dvs. 1 526 274 EUR, kan følgelig ikke komme til udbetaling.

2. Såfremt det i stk. 1 nævnte beløb på 1 526 274 EUR allerede er udbetalt af Frankrig til koncernen Charbonnages de France i foregribelse af en kommissionsbeslutning, foretages der tilbagesøgning efter retningslinjerne i artikel 2, stk. 2.

Artikel 4

Ydelsen af støtte, der er erklæret uforenelig i henhold til denne beslutning, bør indstilles, så snart denne beslutning er meddelt Frankrig.

Artikel 5

1. Frankrig underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen

2. Hvad angår støtten til kulindustrien for 1998, 1999, 2000 og 2001, meddeler Frankrig Kommissionen senest 15 arbejdsdage efter meddelelsen af denne beslutning beløbene for de godtgørelser for prisgarantier, EPIC CdF har udbetalt til CdF Energie for de pågældende år.

Artikel 6

Denne beslutning er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. april 2002.

På Kommissionens vegne
Loyola DE PALACIO
Næstformand